

Nazwa kwalifikacji: **Świadczenie usług opiekuńczych osobie chorej i niesamodzielnej**

Oznaczenie kwalifikacji: **Z.04**

Wersja arkusza: **SG**

Z.04-SG-21.06

Czas trwania egzaminu: **60 minut**

EGZAMIN POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE

Rok 2021

CZĘŚĆ PISEMNA

**PODSTAWA PROGRAMOWA
2012**

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 9 stron. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego.
2. Do arkusza dołączona jest KARTA ODPOWIEDZI, na której w oznaczonych miejscach:
  - wpisz oznaczenie kwalifikacji,
  - zamaluj kratkę z oznaczeniem wersji arkusza,
  - wpisz swój numer PESEL*,
  - wpisz swoją datę urodzenia,
  - przyklej naklejkę ze swoim numerem PESEL.
3. Arkusz egzaminacyjny zawiera test składający się z 40 zadań.
4. Za każde poprawnie rozwiązane zadanie możesz uzyskać 1 punkt.
5. Aby zdać część pisemną egzaminu musisz uzyskać co najmniej 20 punktów.
6. Czytaj uważnie wszystkie zadania.
7. Rozwiązania zaznaczaj na KARCIE ODPOWIEDZI długopisem lub piórem z czarnym tuszem/atramentem.
8. Do każdego zadania podane są cztery możliwe odpowiedzi: A, B, C, D. Odpowiada im następujący układ krerek w KARCIE ODPOWIEDZI:

A	B	C	D
---	---	---	---

9. Tylko jedna odpowiedź jest poprawna.
10. Wybierz właściwą odpowiedź i zamaluj kratkę z odpowiadającą jej literą – np., gdy wybrałeś odpowiedź „A”:

☒	B	C	D
-------------------------------------	---	---	---

11. Staraj się wyraźnie zaznaczać odpowiedzi. Jeżeli się pomylisz i błędnie zaznaczysz odpowiedź, otocz ją kółkiem i zaznacz odpowiedź, którą uważasz za poprawną, np.

☒	B	C	☒
-------------------------------------	---	---	-------------------------------------

12. Po rozwiązaniu testu sprawdź, czy zaznaczyłeś wszystkie odpowiedzi na KARCIE ODPOWIEDZI i wprowadziłeś wszystkie dane, o których mowa w punkcie 2 tej instrukcji.

Pamiętaj, że oddajesz przewodniczącemu zespołu nadzorującego tylko KARTĘ ODPOWIEDZI.

Powodzenia!

* w przypadku braku numeru PESEL – seria i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość

Zadanie 1.

Fizjologicznym następstwem procesu starzenia się organizmu ludzkiego jest

- A. utrata masy mięśniowej.
- B. przyspieszenie perystaltyki jelit.
- C. wzrost podstawowej przemiany materii.
- D. obniżenie wrażliwości receptorów skórnych.

Zadanie 2.

Afazja powoduje u pacjenta zaburzenia w zakresie

- A. zapamiętywania.
- B. komunikowania się.
- C. funkcjonowania zmysłu słuchu.
- D. funkcjonowania zmysłu równowagi.

Zadanie 3.

Podczas przyjęcia pacjentki do szpitala jej wskaźnik BMI wynosił 26. Z pomiaru wynika, że u kobiety występuje

- A. otyłość.
- B. nadwaga.
- C. obniżona masa ciała.
- D. prawidłowa masa ciała.

Zadanie 4.

Pacjentkę, która ma wylonioną stonię jelitową należy poinformować, aby po powrocie do domu przestrzegła przede wszystkim zaleceń dotyczących

- A. kontaktów rodzinnych.
- B. godzin pracy.
- C. odżywiania.
- D. snu.

Zadanie 5.

Zaburzenia przemian metabolicznych w organizmie na skutek cukrzycy wpływają na ograniczenia odżywiania osoby chorej w zakresie spożywania

- A. tłuszczów roślinnych i witamin.
- B. białka roślinnego i soli mineralnych.
- C. węglowodanów złożonych i soli mineralnych.
- D. węglowodanów prostych i tłuszczów zwierzęcych.

Zadanie 6.

Kobieta przyjęta do szpitala z powodu bólu w klatce piersiowej i duszności, jest bardzo niespokojna, pomimo zakazu wstaje z łóżka, nie chce przebywać sama w sali szpitalnej. Zachowanie pacjentki może wynikać przede wszystkim z niezaspokojonej potrzeby

- A. uznania.
- B. odpoczynku.
- C. samorealizacji.
- D. bezpieczeństwa.

Zadanie 7.

Pacjentka z wylonioną stomią jelitową nie chce pomocy opiekuna podczas wymiany worka stomijnego i wykonuje tę czynność samodzielnie. Zachowanie pacjentki świadczy o nasilonej potrzebie

- A. wydalania.
- B. odżywiania.
- C. samodzielności.
- D. bezpieczeństwa.

Zadanie 8.

Pacjent z otępieniem przebywa od kilku dni na oddziale wewnętrznym. Kilkakrotnie w ciągu dnia zaczął na korytarzu opiekuna medycznego i pytał o godzinę posiłków, pomimo udzielenia mu wcześniej odpowiedzi. Opisane zachowanie pacjenta świadczy o zaburzeniach

- A. w komunikacji werbalnej.
- B. pamięci krótkotrwałej.
- C. pamięci długotrwałej.
- D. w poruszaniu się.

Zadanie 9.

W trakcie występowania u pacjentki wymiotów opiekun medyczny powinien

- A. wypłukać jamę ustną pacjentki wodą z solą kuchenną.
- B. podać jej miskę nerkową i zlecone przez lekarza leki.
- C. wypłukać jamę ustną pacjentki rozpuszczoną nystatyną.
- D. podać jej miskę nerkową i wodę do płukania jamy ustnej.

Zadanie 10.

U 80-letniej kobiety występuje średni stopień nietrzymania moczu. Opiekun powinien zaproponować jej, aby wychodząc z domu

- A. stosowała majtki chłonne.
- B. zakładała tylko grubą bieliznę.
- C. stosowała wkładki urologiczne.
- D. wybierała tylko miejsca z dostępem do toalety.

Zadanie 11.

Pacjentka jest osobą chodzącą, nieorientowaną co do miejsca i czasu, samodzielną w zakresie zaspokajania potrzeby wydalania i spożywania posiłków. Niekiedy zakłada ubranie przodem do tyłu lub na lewą stronę. Zapomina, która szafka jest jej, jakich materiałów i środków powinna używać podczas mycia się lub kąpieli.

Na podstawie zamieszczonego opisu pacjentki określ, w której z wymienionych czynności dnia codziennego występuje deficyt samoopieki pacjentki.

- A. Podczas przemieszczania się na krzesło.
- B. Podczas spożywania posiłków.
- C. Podczas korzystania z WC.
- D. Podczas ubierania się.

Zadanie 12.

Największe deficyty w samodzielnym zaspokajaniu potrzeby odżywiania i wydalania występują u pacjenta, który

- A. posiłki zjada samodzielnie, potrzebę wydalania zaspokaja w toalecie na krześle toaletowym.
- B. jest karmiony łyżką, potrzebę wydalania zaspokaja w toalecie na krześle toaletowym.
- C. posiłki zjada samodzielnie, potrzebę wydalania zaspokaja w łóżku na basenie.
- D. jest karmiony łyżką, potrzebę wydalania zaspokaja w łóżku na basenie.

Zadanie 13.

Do umycia krocza pacjentce niesamodzielnej, leżącej w łóżku, opiekun powinien przygotować podkład zabezpieczający łóżko przed zamoczeniem, termometr do pomiaru temperatury wody, mydło, basen sanitarny oraz wodę

- A. w dzbanku, dwie myjki i ręcznik.
- B. w dzbanku, dwa ręczniki i myjkę.
- C. w misce, wodę w dzbanku, myjkę i ręcznik.
- D. w misce, wodę w dzbanku, dwie myjki i dwa ręczniki.

Zadanie 14.

Wskazaniem do zastosowania zabiegów przeciwzapalnych z wykorzystaniem ciepła jest

- A. obrzęk pourazowy.
- B. krwotok z nosa.
- C. przykurcz.
- D. krwiak.

Zadanie 15.

Pacjent leżący w łóżku, podczas wykonywania u niego mycia głowy jest narażony przede wszystkim na

- A. przegrzanie.
- B. oparzenie termiczne.
- C. oparzenie chemiczne.
- D. zaburzenia ortostatyczne.

Zadanie 16.

Założenie czepca przeciwwszawicznego u pacjenta powinno być poprzedzone

- A. splukaniem włosów wodą z dodatkiem octu lub octu spirytusowego.
- B. wykonaniem próby uczuleniowej na preparat owadobójczy.
- C. obcięciem włosów możliwie jak najkrócej.
- D. wyczesaniem gnid.

Zadanie 17.

Pacjentka ma założony wyciąg bezpośredni na kończynie dolnej. W celu umożliwienia chorej wypróżnienia należy

- A. podać jej basen sanitarny do łóżka.
- B. zawieźć ją do łazienki na wózku leżącym.
- C. posadzić ją na krześle sanitarnym przy łóżku.
- D. zawieźć ją do łazienki na wózku inwalidzkim.

Zadanie 18.

Krocze pacjentki leżącej w łóżku opiekun medyczny powinien myć w kierunku

- A. od odbytu do spojenia łonowego.
- B. od spojenia łonowego do odbytu.
- C. od lewej pachwiny do warg sromowych.
- D. od prawej pachwiny do warg sromowych.

Zadanie 19.

Do zaopatrzenia zagojonej przetoki jelitowej wyłonionej na jelicie grubym pacjentowi uskarżającemu się na wzdęcia, najodpowiedniejsze będzie stosowanie worków

- A. otwartych z kranem.
- B. otwartych z zapinką.
- C. zamkniętych z filtrem.
- D. zamkniętych bez filtra.

Zadanie 20.

Podczas wykonywania toalety całego ciała u pacjentki leżącej w łóżku przebywającej na oddziale wewnętrznym, zgodnie z zasadami opiekun medyczny powinien

- A. zmieniać wodę po umyciu każdej części ciała.
- B. zmieniać wodę do mycia, gdy stanie się chłodna.
- C. przygotować do mycia ciała wodę o temperaturze 33°C.
- D. przygotować do mycia ciała wodę o temperaturze 53°C.

Zadanie 21.

Opiekun powinien rozpocząć zdejmowanie koszuli nocnej pacjentce z niedowładem połowicznym lewostronnym od

- A. lewej kończyny górnej.
- B. prawej kończyny górnej.
- C. obu kończyn górnych równocześnie.
- D. głowy, a potem zdjąć z lewej kończyny górnej.

Zadanie 22.

Pacjentka ma założone opatrunki na oczy. Pomagając jej w samodzielnym spożywaniu posiłku, opiekun **nie powinien**

- A. podawać pacjentce pokarmu do ust.
- B. pomagać pacjentce w zajmowaniu miejsca przy stole.
- C. informować pacjentki, że posiłek i napój postawiono na stole.
- D. pokierować ręką pacjentki, aby wskazać ustawienie talerza i sztućców.

Zadanie 23.

Oklepywanie pleców pacjentowi unieruchomionemu w łóżku z powodu infekcji układu oddechowego, opiekun medyczny powinien przeprowadzić dłońią złożoną w *łódkę*, w kierunku

- A. od szczytu płuc do ich podstawy.
- B. od podstawy płuc do ich szczytu.
- C. od kręgosłupa w stronę pach.
- A. od pach w stronę kręgosłupa.

Zadanie 24.

Zgodnie z algorytmem podczas mycia twarzy niesamodzielnemu pacjentowi opiekun powinien kolejno umyć:

- A. oczy, policzek dalszy, policzek bliższy, okolicę pod nosem, czoło, brodę.
- B. oczy, czoło, policzek dalszy, policzek bliższy, brodę, okolicę pod nosem.
- C. okolicę pod nosem, oczy, czoło, policzek bliższy, policzek dalszy, brodę.
- D. policzek bliższy, oczy, czoło, policzek dalszy, brodę, okolicę pod nosem.

Zadanie 25.

Zgodnie z algorytmem całkowitą zmianę bielizny pościelowej pacjentowi leżącemu w łóżku opiekun powinien zakończyć na wymianie

- A. poszwy.
- B. prześcieradła.
- C. poszewki na poduszkę.
- D. podkładu nieprzemakalnego.

Zadanie 26.

W przypadku pacjenta symulującego objawy chorobowe, ocenę częstotliwości oddechu opiekun powinien dokonać po

- A. uprzedzeniu pacjenta o badaniu i liczyć oddechy przez 1 minutę.
- B. uprzedzeniu pacjenta o badaniu i liczyć oddechy przez 15 sekund.
- C. odwróceniu uwagi pacjenta od badania i liczyć oddechy przez 1 minutę.
- D. odwróceniu uwagi pacjenta od badania i liczyć oddechy przez 15 sekund.

Zadanie 27.

Dla pacjenta leżącego w łóżku, z zachowaną kontrolą zwieraczy cewki moczowej, opiekun powinien zastosować

- A. basen sanitarny.
- B. majtki chłonne.
- C. pieluchomajtki.
- D. kaczkę.

Zadanie 28.

Podczas wymiany jednoczęściowego worka stomijnego pacjentce siedzącej na wózku inwalidzkim, opiekun powinien przyklejać część przylepną worka, zaczynając od

- A. góry.
- B. dołu.
- C. lewego boku.
- D. prawego boku.

Zadanie 29.

Okład zimny (wysychający) założony na skórę podopiecznego powinien być

- A. luźno zamocowany i zmieniany co 6-8 godzin.
- B. luźno zamocowany i zmieniany co 2-3 godziny.
- C. szczelnie zamocowany i zmieniany co 6-8 godzin.
- D. szczelnie zamocowany i zmieniany co 2-3 godziny.

Zadanie 30.

Pielęgnacja przeciwoleżynowa pacjenta z paraplegią, leżącego w łóżku, powinna polegać między innymi na eliminowaniu ucisku w okolicy zagrożonej oraz myciu skóry

- A. ciepłą wodą z mydłem o pH 5,5, delikatnym osuszeniu i pokryciu skóry oliwką.
- B. letnią wodą z mydłem o pH 4,5, energicznym osuszeniu i pokryciu skóry wazeliną.
- C. letnią wodą z mydłem o pH 5,5, delikatnym osuszeniu, pokryciu skóry oliwką i talkiem.
- D. ciepłą wodą z mydłem o pH 4,5, osuszeniu, natarciu kremem odżywczym i pokryciu skóry talkiem.

Zadanie 31.

Pacjentka chorująca na stwardnienie rozsiane ma wzmożone napięcie mięśniowe. W celu przeciwdziałania przykurczom opiekun powinien stosować ułożenie przeciwpastyczne, układając pacjentkę na

- A. plecach z podłożonym wałkiem pod stopy.
- B. plecach z podłożonym wałkiem pod kolana.
- C. boku z mniej zaznaczonymi zmianami spastycznymi lub na brzuchu.
- D. boku z bardziej zaznaczonymi zmianami spastycznymi lub na brzuchu.

Zadanie 32.

Opiekun asekurowując pacjenta z niedowładem lewostronnym podczas spaceru po korytarzu, powinien znajdować się nieco

- A. z tyłu, po lewej stronie pacjenta.
- B. z tyłu, po prawej stronie pacjenta.
- C. z przodu, po lewej stronie pacjenta.
- D. z przodu, po prawej stronie pacjenta.

Zadanie 33.

Pacjent cierpiący na dysfagię w przebiegu choroby Parkinsona spożywa posiłki, pozostając w łóżku. Opiekun powinien zapewnić pacjentowi pozycję

- A. siedzącą, z głową odgiętą do tyłu.
- B. neutralną, z głową lekko odgiętą do tyłu.
- C. neutralną, z głową przygiętą do klatki piersiowej.
- D. siedzącą, z głową lekko przygiętą do klatki piersiowej.

Zadanie 34.

W przypadku, gdy pacjent z powodu postępującego zwyrodnienia stawów ma zniekształcone i usztywnione stawy kończyn górnych, co utrudnia mu wykonywanie codziennych czynności, opiekun medyczny powinien

- A. dopingować podopiecznego do wykonywania bardziej intensywnych ćwiczeń rąk.
- B. zaopatrzyć podopiecznego w sprzęt pomocniczy poprawiający jego samodzielność.
- C. starać się wyręczać podopiecznego we wszystkich czynnościach samoobsługowych.
- D. zachęcać podopiecznego do ćwiczeń oddechowych podczas codziennych czynności.

Zadanie 35.

W planie działań opiekuńczych dla podopiecznego w stadium umiarkowanym otępienia, wspomagających jego codzienne funkcjonowanie opiekun powinien uwzględnić

- A. ograniczanie podopiecznemu wykonywania czynności samoobsługowych i aktywności ruchowej
- B. pytanie podopiecznego o przyczyny kłopotów z pamięcią i dyskusje z nim na bieżące tematy.
- C. ćwiczenia pamięci i komunikowanie z podopiecznym za pomocą prostych zwrotów.
- D. zwiększanie liczby i nasilenia bodźców zewnętrznych dla podopiecznego.

Zadanie 36.

Pacjent korzystający z wózka inwalidzkiego samodzielnie przesiada się z łóżka na wózek przy pomocy łatwoślizgu. W celu zapewnienia bezpiecznego i sprawnego wykonania czynności opiekun wspomagający pacjenta powinien dopilnować, aby

- A. mata ślizgowa leżała tylko na łóżku.
- B. mata ślizgowa leżała tylko na wózku.
- C. wózek stał bokiem jak najbliżej łóżka.
- D. wózek stał przodem naprzeciwko łóżka.

Zadanie 37.

Które zajęcia aktywizujące powinien zorganizować opiekun słabosłyszącej pacjentce w podeszłym wieku, która ma założony opatrunek gipsowy na dominującej kończynie górnej?

- A. Szydełkowanie.
- B. Gry planszowe.
- C. Słuchanie muzyki.
- D. Ćwiczenia w siłowni.

Zadanie 38.

Podczas wykonywania pomiaru ciśnienia tętniczego krwi pacjentowi leżącemu na oddziale szpitalnym, opiekun stwierdził, że wynik pomiaru wykazuje bardzo wysokie wartości. O wyniku pomiaru powinien natychmiast poinformować

- A. innego pacjenta.
- B. rodzinę pacjenta.
- C. innego opiekuna.
- D. pielęgniarkę dyżurną.

Zadanie 39.

Podopieczna po raz pierwszy będzie samodzielnie wykonywała pomiar ciśnienia tętniczego krwi. Opiekun medyczny omówił z podopieczną zasady obowiązujące podczas pomiaru i w ten sposób udzielił jej wsparcia

- A. rzeczowego.
- B. emocjonalnego.
- C. informacyjnego.
- D. wartościującego.

Zadanie 40.

Do którego worka opiekun medyczny powinien wyrzucić zużyte pieluchomajtki pacjenta z zakażeniem układu moczowego, przebywającego w szpitalu na oddziale wewnętrznym?

- A. Niebieskiego.
- B. Czerwonego.
- C. Czarnego.
- D. Żółtego.